

LOCAL PEOPLE'S PERCEPTION OF ECOTOURISM: THE CASE OF GİRESUN PROVINCE¹

Yerel Halkın Ekoturizm Algısı: Giresun İli Örneği

Ahmet ÇAVUŞ²

Semih ZERE³

Öz

Ekoturizm doğal-kültürel değerleri koruyan, kalıcı zararlar vermeden yerel halkın ekonomik gelir elde edebilecek şekilde kullanılmasına imkân sağlayan ve aynı zamanda sosyo-kültürel ilişkilere olumlu katkısı olan bir turizm türüdür. Ekoturizm ülke ve bölge açısından büyük bir öneme sahiptir. Ayrıca turizm hareketliliğini hem 12 aya hem de ülke geneline yayabilecek potansiyele de sahiptir. Ekoturizmin bir bölgede gelişebilmesi o bölgede yaşayan yerel halkın algısına bağlıdır. Yerel halkın ekoturizm algı düzeyi ne denli yüksek olursa ekoturizmin bölgede gelişmesine o denli katkı sağlayacaktır. Araştırmamızda Türkiye'nin önemli ekoturizm potansiyeline sahip illerinden biri olan Giresun'da yerel halkın ekoturizm algısının ölçülmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda 700 kişiye anket uygulanmış olup, 574 anket istatistiksel analiz için uygun görülmüştür. Elde edilen veriler SPSS 22.0 programında değerlendirilmiş olup, frekans analizi, standart sapma ve ortalama, güvenilirlik analizi, bağımsız örneklemeleri için T-testi, one-way ANOVA (tek yönlü varyans) testi ile Tukey (Çoklu karşılaştırma) testi yapılmıştır. Analizler sonucunda Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ekoturizmin ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel alt boyutlarına yönelik algılarının demografik özelliklerine göre olumlu yönde değiştiği saptanmıştır. Genel olarak Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ekoturizmin alt boyutlarına yönelik algılarının olumlu olduğu ve bölgede ekoturizmin gelişmesini destekledikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Ekoturizm, Yerel Halk, Giresun, Ekonomik, Sosyo-Kültürel ve Çevresel Boyut

Abstract

Ecotourism is a type of tourism that preserves natural-cultural values, enables the local people to use them in a way that can generate economic income without permanent damages, and also has a positive contribution to socio-cultural relations. Ecotourism is of great importance for the country and the region. It also has the potential to spread tourism dynamism both over 12 months and across the country. The development of ecotourism in a region depends on the perception of the local people living in that region. The higher the ecotourism perception level of the local people, the more it will contribute to the development of ecotourism in the region. In our study, one of the provinces in Giresun, Turkey has significant potential for ecotourism aimed to measure the perceptions of local people in ecotourism. In this context, 700 people were surveyed, and 574 surveys were deemed appropriate for statistical analysis. The data obtained were evaluated in the SPSS 22.0 program and frequency analysis, standard deviation and mean, reliability analysis, T-test for independent samples, one-way ANOVA (one-way variance) test and Tukey (Multiple comparison) test were performed. As a result of the analysis, it was determined that the perceptions of the local people living in Giresun regarding the economic, socio-cultural and environmental sub-dimensions of ecotourism changed positively according to their demographic characteristics. In general, it has been observed that the perceptions of the local people living in Giresun province towards the sub-dimensions of ecotourism are positive and they support the development of ecotourism in the region.

Keywords: Ecotourism, Local People, Giresun, Economic, Socio-Cultural and Environmental Dimension

¹ This study was produced from the master's thesis titled "Local People's Perception Of Ecotourism: The Case Of Giresun Province" conducted at Atatürk University Institute of Social Sciences.

² **Correspondence to:** Assoc. Prof. Dr. Atatürk University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Guidance, 25200 Yakutiye, Erzurum, TURKEY., <https://orcid.org/0000-0002-7359-1273>, ahmetcavus@atauni.edu.tr

³ <https://orcid.org/0000-0002-2922-1056>, semih2886@gmail.com

GİRİŞ

Dünyadaki hızlı nüfus artışı, kentleşme ve bunların getirdiği yapısal sorunlar insanları farklı türlerde tatil yapmaya yönlendirmiştir. Bu değişim ihtiyacı karşısında turizm sektöründe de farklılaşmalar olmuş, deniz, kum, güneş üçgeninden farklı alternatif turizm türlerine ağırlık verilmeye (dağcılık, su sporları, yayla turizmi, kültür turizmi, kırsal turizm vb.) başlanmıştır (Gürbüz, Erol ve Yavuz, 2002: 421). Alternatif turizm, turizm destinasyonlarının doğal ve kültürel bileşenlerine saygılı, çevreye duyarlı, turistlerin ilgisini çekebilmek için seçici pazarlama süreciyle sürdürülebilirliği teşvik etmektedir. Ayrıca bilinçli, kültürel ve çevresel değerlere karşı duyarlı, korumacı bir turist profili de amaçlamaktadır (Dowling ve Fennell, 2003: 2). Alternatif turizm temel olarak kitle turizminin olumsuz çevresel ve sosyo-kültürel etkilerini en aza indirmeye çalışmaktadır. Alternatif turizm çeşitlerinden biri de ekoturizmdir. Ekoturizm, yeşil turizm, doğa odaklı turizm, yumuşak (soft) turizm gibi isimlerle de adlandırılmaktadır (Neil ve Wearing, 1999: 1).

Türkiye’de 1980’lerin sonlarına doğru, diğer ülkelerde olduğu gibi ekoturizme yönelmeye başlanmıştır. Türkiye’nin turizmde kullanılmamış doğal kaynakları (orman, dağ, yayla, göl vb.) kullanılan yerlerden daha fazladır. Kitle turizminin çevre üzerine olumsuz sonuçları bütün dünyada görülmektedir. Bu nedenle ekoturizmin esaslarının Türkiye’de bütün turizm şekillerinde (dağ, yayla, kaplıca vb.) uygulanması gerekmiştir (Soykan, 1994: 95).

Turizm sektörü, istihdam alanları oluşturmakla birlikte ülkelerin ekonomisine katkı sağlayabilmektedir. Aynı zamanda bölgesel kalkınmaya da katkısı olan turizm sektörü ülkelerin kalkınma planlamalarında yer almaktadır. Bundan dolayı turizmden yararlanmak isteyen ülkeler, turizmi tek bir bölgede değil, ülkenin geneline ve 12 aya yayabilmek adına turizmin alternatif türlerine yönelik planlamaları her geçen gün artmakta olup, bölgeler arasında ekonomik dağılımı dengelemeyi ve yerel halkın turizmden gelir elde edebilmesi için çalışmalar yapmayı amaçlamaktadır (Demircan, 2014: 90).

Turizm, yerel halk üzerinde çeşitli düzeylerde etki edebilmektedir. Bu etki, yerel halkın turizme yönelik algılamalarına, bölgenin gelişmişliğine, bölgede yaşayan insanların demografik özelliklerine, turizme ekonomik açıdan bağımlılığına, bölgenin yerlisi olup olmama durumuna, yaşama süresine vb. unsurlara göre değişim gösterebilmektedir (Akova, 2006: 84).

Araştırmanın amacı; Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ekoturizmin ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel alt boyutlarına yönelik algılarını tespit edip, düşüncelerini ortaya koymaktır. Yerel halkın ekoturizme yönelik algıları, Giresun ilinde ekoturizmin geliştirilmesinde olumlu katkısı olacağı düşünüldüğünden araştırma konusu olarak seçilmiştir.

Giresun ekoturizm potansiyeli yüksek bir ildir. Ancak yerel halkın ekoturizm konusunda algılarının ne düzeyde olduğu bilinmediği için araştırmanın problemi bu konu üzerinden ortaya çıkmıştır. Bu çalışmayla Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ekoturizmin ekonomik, sosyo-kültürel ve çevre üzerindeki etkilerine yönelik algıları ölçülmek istenmiştir. Ayrıca Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ekoturizm algısı tespit edilerek kamu ve özel kuruluşların Giresun ilinde ekoturizm ile ilgili planlamalarına akademik anlamda katkı sağlamasına çalışılmıştır.

EKOTURİZM

Ekoturizm, yerel halkın ekonomik kalkınmasını, çevresel, sosyal ve kültürel değerlerin korunmasını, doğal alanlara seyahatlerin yapılmasını imkân sağlayan; aynı zamanda yaban hayatı ve kuş gözlemciliği, fotoğrafçılık, yürüyüş, kempçilik, rafting vb. etkinliklerin yapılmasına teşvik eden bir turizm türü olarak tanımlanabilmektedir (Fennell, 1999: 37). Ekoturizm; kitle turizminin doğal kaynaklara zarar vermesini önlemek ve çevresel sorunları en aza indiren ortamlarda doğa ile uyumlu bir turizm faaliyetinin sürdürülmesini sağlamaktadır (Tuna, 2007: 29).

Doğaya dayalı turizm hareketliliği içeren ekoturizm, günümüz çevre yönetiminde artan bir rol oynamaktadır. Çevrenin korunması birçok durumda sınırlı bir bütçeden etkilendiğinden, ekoturizmden elde edilen gelirin bir kısmı çevrenin korunması için ekonomik kaynak olarak kullanılması gerekmektedir. Ayrıca hem doğayı canlandırmak hem de yerel halka alternatif istihdam/gelir sağlamak için kullanılabilir. Bu alternatif istihdam ayrıca, yerel halkın neden olduğu çevresel tahribat üzerindeki baskının azaltılmasına da yardımcı olmaktadır. Ekoturizm bu nedenle burada sürdürülebilir kalkınma için bir araç olarak görülmektedir (Israngkura, 1996: 10). Buna istinaden ekoturizm doğal ve kültürel kaynakların sürdürülebilirliğini sağlamak, yerel halkın ekonomik gelir elde etmesine imkân sunmak, sosyo-kültürel değerleri koruyup gelecek nesillere aktarmak, doğal kaynakların sürdürülebilirliğini gözetmek gibi önemli ilkeleri içermektedir (Arslan, 2005: 12).

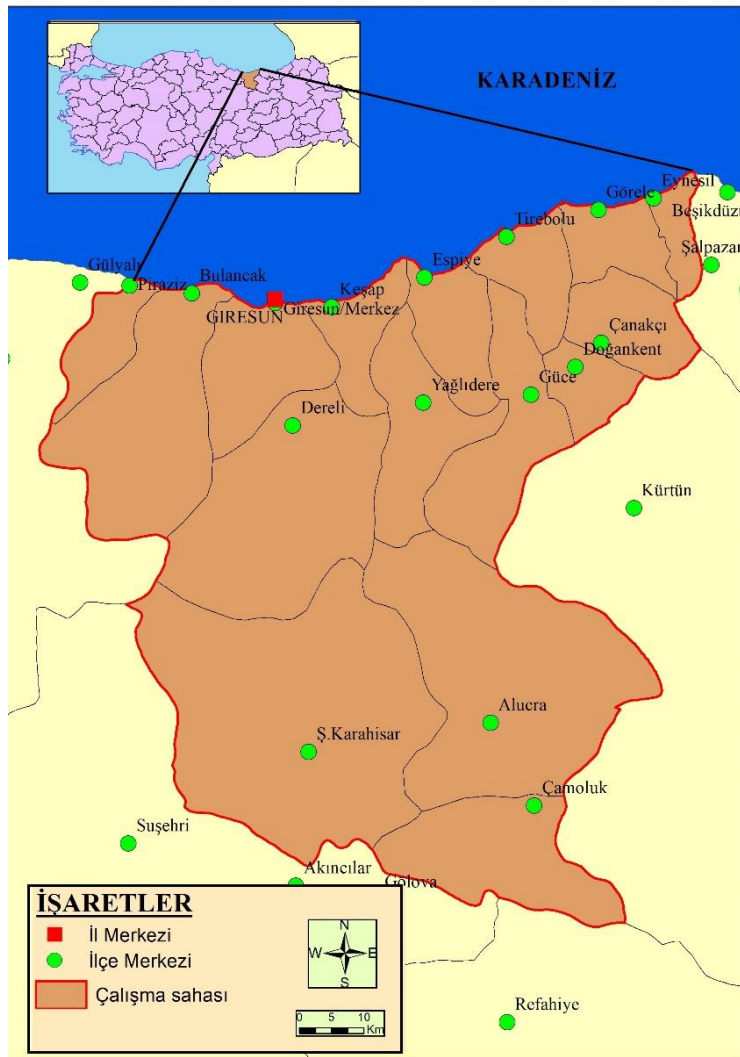
Doğa temelli olan ekoturizm, geniş ve büyüyen uluslararası turizm segmentidir. En önemli endüstrinin turizm olduğu birçok ülkede, doğa temelli turizm önemli bir bileşendir. Bu ülkeler arasında Avustralya, Kenya, Nepal, Yeni Zelanda, Tanzanya, Kosta Rika ve Botswana gibi ülkeler bulunmaktadır (Eagles, 2003: 25-26). Dünyada ekoturizm örnekleri Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Brezilya’da da görülmektedir. ABD’de San Francisco ve Salt Lake City arasında yer alan Tahoe

Gölü önemli rekreasyon çekiciliğine sahiptir. Yellow Stone Milli Parkı başta olmak üzere Yosemite, Sequoia ve Kings Canyon Milli Parklarını her yıl çok sayıda turist ziyaret etmektedir. Laurentin dağlarındaki ormanlar, yürüyüş parkurları, manzaralar, göller, gibi doğal kaynakları Kanada'nın ilgi çekici ekoturizm değerleridir. Küba'nın sahip olduğu sosyo-kültürel yapısı ekoturistler için ayrı bir çekiciliktir. Ayrıca yaban hayatı ve ormanlar ekoturizme elverişli imkânlar sunmaktadır (Çetin, 2001: 62).

Türkiye, doğal ve kültürel değerler açısından oldukça zengin bir ülkedir. Dört mevsimin yaşanması, birçok inanç ve farklı medeniyetlerin kültürlerini barındırması ve üç tarafının denizlerle çevrili olması ülkemiz ekoturizm açısından büyük bir potansiyele sahip olmasını sağlamaktadır. Sanayisi gelişmiş ülkelerde ekoturizm kaynaklarının birçoğu tahribata uğramış ve olumsuz etkilenmiştir. Türkiye ise gelişmekte olan bir ülke olarak ekoturizm kaynakları açısından büyük bir avantaja sahiptir (Yücel, 2002: 5). Türkiye yaklaşık 8.000 km kıyı uzunluğuna sahip olmanın yanı sıra birçok medeniyete ev sahipliği yapmasından dolayı farklı kültürleri ve mimari eserleri bünyesinde barındırmaktadır. Ayrıca Türkiye yaylalar, göller, ormanlar, akarsular, kıyılar, dağlar vb. doğal varlıklara da sahiptir. (Yürük Özkan, 2002: 3).

GİRESUN İLİ'NDE EKOTURİZM

Giresun, Türkiye'nin kuzey doğusunda bulunmasından dolayı (Şekil 1), Karadeniz Bölgesine özgü ılık ve yağışlı bir iklime sahip olan bir ilimizdir (Bekdemir, 1996: 12-13). Doğal bitki örtüsü; iklim özellikleri ve yükseltiye bağlı olarak değişmektedir. İlin kuzey kesiminde kıyı ovalarının ardındaki yamaçlar 800 m yükseltiye kadar fındık bahçeleriyle kaplıdır. Giderek daha yükseklere doğru kızılçam, kestane, gürgen, meşe ve kayınlar, 1600 metreden sonra köknar, ladin ve sarıçamlardan oluşan ormanlara rastlanmaktadır. Orman örtüsü 2000 metrede sona ermektedir. Daha yüksek alanlarda Alp tipi gür çayırlarla kaplı yaylalar yer almaktadır (Sever, 2015: 124-128; Bekdemir ve Sezer, 2016: 26-27).

Şekil 1: Giresun İli Lokasyon Haritası

Giresun ilinin ekonomik yapısı genellikle tarımsal faaliyetlere dayanmakta olup, küçük ölçekli işletmeler bulunmaktadır. Tarımsal faaliyette fındık ilk sırada yer alırken mısır, arpa gibi tahıllar da tarımsal faaliyetlerin içerisinde yer almaktadır. Bunlara ilaveten hayvancılık, balıkçılık, arıcılık ve ormancılık faaliyetleri de gerçekleştirilmektedir (Bekdemir, 1996: 17).

Giresun ili sahip olduğu denizi, yaylaları, tarihi, kültürü, adası, yöresel yemekleri ve doğal güzellikleriyle ekoturizm potansiyeli açısından oldukça zengin kaynaklara sahiptir. Doğal değerler bakımından tabiat parkları, tabiat anıtları, mesire yerleri, doğal sit alanları mevcuttur (Tablo 1, Fotoğraf 1). Giresun ilinde bisiklet turizmi, botanik turizmi, yayla turizmi, dağ-doğa yürüyüşü gibi ekoturizm etkinlikleri yapılabildiği gibi (Bekdemir ve Sezer, 2016: 316; Paslı ve Çelikkanat, 2018: 654), atlı-doğa yürüyüşü, çiftlik (agro) turizmi, foto-safari, kamp-karavan turizmi, rafting turizmi, sportif olta balıkçılığı da yapılmaktadır (Giresun İli Doğa Turizm Master Planı 2013: 89).

Tablo 1: Giresun İlinde Bulunan Doğal Sit Alanları ve Tabiat Parkları

Sit Alanı Adı	Bulunduğu Yer	Tabiat Parkı Adı	Bulunduğu Yer
Giresun Kalesi Doğal Sit Alanı	Giresun - Merkez ilçe	Koçkayası Tabiat Parkı	Giresun - Dereli
Karaburun Mevkii Doğal Sit Alanı	Giresun - Görele	Ağaçbaşı Tabiat Parkı	Giresun – Dereli - Yavuzkema
Gölyanı Yaylası Doğal Sit Alanı	Giresun - Yağlıdere	Kuzalan Tabiat Parkı	Giresun - Dereli
Kıyı Kesimler Doğal Sit Alanı	Giresun - Eynesil	Yedideğirmenler ve Mağarası Tabiat Parkı	Giresun - Espiye
Giresun (Aretias) Adası Doğal Sit Alanı	Giresun - Merkez ilçe	Aymaç Tabiat Parkı	Giresun - Dereli
Arda Mağarası Tabiat Varlığı	Giresun - Alucra - Arda Köyü	Köroğlu Tabiat Parkı	Giresun - Çamoluk
Yenice Şelaleri	Giresun - Çamoluk		
Kaynak: URL 1		Kaynak: URL 2	

Giresun ilinin Bulancak ilçesinde İnce ekoturizm köyü ve Piraziz ilçesinde Şeyhli ekoturizm köyleri bulunmaktadır. Bu köylere gelen turistler yöresel kıyafetlerle ve halk oyunları ile karşılaşmaktadır. Turistler fındık bahçelerinde gezip fındık toplayabilmekte, dağ-doğa yürüyüşüyle birlikte doğal ve kültürel değerleri görebilmenin keyfini çıkarabilmektedir. Ayrıca fotoğrafçılık, kamp, karavan, manzara seyri, köy parkur yürüyüşü, bisiklet turu, agro turizm gibi etkinliklerinin yanında birbirinden lezzetli organik ürünlerle yapılan yöresel yemekler de turistlerin ilgisini çekebilmektedir (Şenol ve Sezer, 2016: 142; Sezer, 2019: 225-230). Giresun ilçelerinden biri olan Şebinkarahisar ilçesinde Tamzara Ekolojik Pazar yer almaktadır. Tamzara tarihi ve kültürü zengin bir geçmişe sahip olduğu kadar doğal güzellikleriyle de bilinmektedir. Tamzara ekolojik pazarında tarihi yerler ve doğal güzelliklerin yanı sıra yörede organik ürünlerden yapılan gıdalar da turistlerin ilgisini çekmektedir (URL 3, URL 4).

Giresun ilinde ekoturizm kaynaklarının zengin olduğu ve ekoturizmle ilgili çeşitli araştırmaların yapıldığı literatür tarandığında görülmektedir. Sezer ve Bekdemir (2017) Giresun ilinde yer alan Kuzalan Tabiat Parkı'nın ekoturizm ve rekreasyon olanaklarını, Yedi Değirmenler ve Mağarası Tabiat Parkı'nın (Bekdemir ve Sezer, 2016), Ağaçbaşı Tabiat Parkı ve yakın çevresinin (Sezer, 2016), Koç Kayası Tabiat Parkı'nın coğrafi özellikleri ile ekoturizm olanaklarını (Sezer, 2015) değerlendirmişlerdir. Koday, Kaymaz ve Kaya (2018) Kuzalan Tabiat Parkı'nın doğa turizmi potansiyelini, Paslı ve Çelikkanat (2018) genel olarak Giresun ilinin ekoturizm potansiyelini, Yeşil ve Koç (2017) ise Giresun Adası'nın ekoturizm potansiyelini ortaya koyan bir çalışma yapmıştır. Keleş Çakır, Keleş, Pelit ve Pelit (2015) tarafından ekoturizmin kırsal kalkınmaya etkisini tespit etmek amacıyla Giresun İnce Köyü'nde yerel halkın algısını ölçmeye yönelik bir araştırma yapılmıştır.

Fotoğraf 1: Giresun İline Ait Tabiat Parkları: a- Koçkayası Tabiat Parkı (URL 5), b- Ağaçbaşı Tabiat Parkı (URL 6), c- Kuzalan Tabiat Parkı (URL 7), d-Yedideğirmenler Tabiat Parkı (URL 8), e-f- Aymaç Tabiat Parkı (URL 9)

YÖNTEM

Giresun ili yukarıda belirtildiği üzere ekoturizm potansiyeli yüksek bir ildir. Ekonomik, sosyo-kültürel anlamda zenginlik katan ve çevrenin korunmasına yardımcı olan ekoturizm faaliyetlerinin başarılı bir şekilde gerçekleştirilebilmesi ve sürdürülebilir uygulamaların başarılı olabilmesi için yerel halkın ekoturizme yönelik algılarının bilinmesi oldukça önemlidir. İl genelinde ekoturizmin gelişmesinde sorun olarak görülebilecek hususlar dikkate alınarak yerel halkın bu aktiviteden beklentileri ve yapılması gerekenler araştırma grubunun özellikleriyle ilişki kurularak saptanması ekoturizm faaliyetlerine yön verilmesi için oldukça önem arz etmektedir.

Araştırmada aşağıdaki sorulara cevaplar aranmaktadır:

- Giresun ilinde yaşayan yerel halkın cinsiyetlerine göre ekoturizm algıları ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmekte midir?
- Giresun ilinde yaşayan yerel halkın eğitim durumlarına göre ekoturizm algıları ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmekte midir?
- Giresun ilinde yaşayan yerel halkın yaşlarına göre ekoturizm algıları ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmekte midir?
- Giresun ilinde yaşayan yerel halkın medeni durumlarına göre ekoturizm algıları ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmekte midir?
- Giresun ilinde yaşayan yerel halkın mesleğine göre ekoturizm algıları ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmekte midir?
- Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ikamet ettiği yere göre ekoturizm algıları ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmekte midir?
- Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ikamet süresine göre ekoturizm algıları ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmekte midir?

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Bir araştırmada sonuçların genellendiği ve araştırma kapsamı içerisine giren olay, olgu veya varlıklardan oluşan ortak özelliklere sahip birimler bütününe evren denilmektedir (Ural ve Kılıç, 2018: 29). Örneklem ise araştırmaya konu olan evrende yer alan kaynaklardan bilgi toplamak zaman, maliyet ve diğer nedenlerden ötürü zor olacağından, evreninin tamamını nitelik ve nicelik yönünden temsil etmesine ve örneklem seçilmesi yoluna gidilerek çıkan sonuçların evreni temsil edebilmesine denilmektedir (İslamoğlu ve Alnaçık, 2016: 193).

Giresun ilinin nüfusu 2018 yılında 453.912'dir (TÜİK, 2018),(URL 10). Giresun il merkezinde ve ilçelerinde yaşayan yerel halk araştırma kapsamında evreni temsil etmektedir. Araştırmada evrenin tamamına ulaşılması zaman ve maliyet açısından zor olduğu için araştırmanın evrenine karşılık örneklem sayısı belirlenmeye çalışılmıştır.

Evren hacminin büyüklüğünü temsil edecek olan örneklem hacmi %95 güven aralığında, ± 0.05 örnekleme hatası payı ile 383 olarak tespit edilmiş olup (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2014: 88-89), elde edilen verilerin güvenilirliğini arttırmak için 2019 yılının ağustos-eylül aylarında araştırma sahasına gidilerek toplamda 700 kişiyle anket uygulaması yapılmıştır. Anketlerin değerlendirilmesi sonucunda 126 tane eksik ve hatalı anket araştırmanın dışında tutulmuş olup, analizler 574 anket üzerinden SPSS 22.0 programında değerlendirilmiştir. Bundan dolayı araştırmanın örneklemini 574 kişi ifade etmektedir.

Giresun ilinin Bulancak, Dereli, Espiye, Piraziz ve Şebinkarahisar ilçeleri Giresun ilinin diğer ilçelerine göre yaylalar, kiliseler, doğal alanlar, tabiat parkları, sit alanlar gibi ekoturizm potansiyeli yüksek olup, ekoturizm açısından gelişmiş ve hem yerli halk hem de ziyaretçiler tarafından oldukça ilgi görmektedir. Ayrıca Giresun il merkezine yakın olan Kümbet yaylası turizm merkezi ile Kulakkaya yaylası turizm merkezi de Giresun Halkı ve turistler tarafından da oldukça ilgi görmektedir. Dolayısıyla anket uygulamasının bu ilçelerin ve il merkezinin ekoturizm potansiyeli yüksek olan kırsal alanlarında yapılmasının uygun olacağı düşünülmüş ve bu ilçelerde yaşayan yerel halka anket uygulanmıştır.

Veri Toplama Tekniği ve Analizi

Araştırmaya konu olan yerel halkın ekoturizme yönelik algılarını tespit etmek amacıyla örnekleme yöntemlerinden biri olan evreni oluşturan her bireyin örneklem içerisinde bulunma olasılığının tamamen eşit olmayı ifade eden basit tesadüfi örnekleme yöntemi (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2014: 74) seçilmiştir. Anket ile veri toplama yönteminden yararlanılmıştır. Bu araştırmada Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ekoturizme yönelik düşüncelerini tespit edilmesi amacıyla, Kavak'ın (2015) "Edremit Körfezi Kuzey Kıyılarında Yerel Halkın Ekoturizme Yönelik Bilinç Algısı ve Tutumları" adlı araştırmasında kullandığı anket formundan yalnızca 1. grupta yer alan demografik özellikleri ile ilgili sorulardan ve 3. grupta yer alan 5'li likert ölçeğinden yararlanılmıştır.

Anket çalışmasının birinci bölümünde 7 adet demografik sorular (cinsiyet, eğitim, yaş, medeni durum, meslek, ikamet edilen yer ve ikamet süresi) yer almaktadır. İkinci bölümde ise yerel halkın ekoturizme yönelik düşüncelerini ölçen ifadeler bulunmaktadır. Bu ifadeler 16 sorudan oluşmakta ve 5'li likert ölçeğine göre 1: Kesinlikle katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Kesinlikle katılıyorum şeklinde derecelendirilmiştir.

Herhangi bir konuda örnekleme ifade eden birimler üzerinden veri toplayabilmek amacıyla geliştirilen ölçme aracının ifadelerini oluşturan soruların kendi aralarında tutarlılık gösterip göstermediğini test etmek amacıyla güvenilirlik analizi yapılmaktadır (Ural ve Kılıç, 2018: 268). Anket ölçeğinde yer alan ifadelerin güvenilir olup olmadığını belirlemek için ölçme araçlarında güvenilirlik belirleme yöntemlerinden Cronbach Alpha (α) Yöntemi kullanılmaktadır. Bu yöntem ölçekte yer alan ifadelerin tutarlılığının belirlenmesinde sıklıkla başvurulan bir güvenilirlik yöntemidir. Ölçekte yer alan ifadelerin birbiri ile uyum düzeylerini ortaya çıkarmayı amaçlayan (Seçer, 2013: 177) "Cronbach Alpha (α)Yöntemi"ne göre (İslamoğlu ve Alnaçık, 2016: 292):

- $0 \leq \alpha < 0,40$ ise ölçek güvenilir değildir.
- $0,40 \leq \alpha < 0,60$ ise ölçeğin güvenilirliği düşüktür.
- $0,60 \leq \alpha < 0,80$ ise ölçek oldukça güvenilirdir.
- $0,80 \leq \alpha \leq 1$ ise ölçek yüksek derecede güvenilirdir.

Anket ölçeğinde yer alan ifadelerin güvenilirlik değeri $\alpha = 0,922$ olarak bulunmuştur. Analiz sonucu güvenilirdir (Tablo 2).

Tablo 2: Ankette Yer Alan İfadelerin Güvenilirlik Analizi	
Madde Sayısı	Cronbach Alpha Katsayısı
16	0,922

Anket ölçeğinde yer alan ifadelerle ilişkin Kavak (2015) tarafından oluşturulan ekonomik, sosyo-kültürel ve çevre alt boyutlarına ilişkin yapılan analiz sonucu güvenilirlik değerleri Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3: Alt Boyutlarının Güvenilirlik Katsayıları

Alt Boyutlar	Güvenilirlik Katsayısı (α)
Ekonomi	0,800
Sosyo-Kültürel	0,841
Çevre	0,846

Anket ölçeğinde elde edilen veriler SPSS 22.0 programına yüklenmiş, ilk olarak ölçekte yer alan ifadelerin normal dağılıp dağılmadığına bakılmıştır. Anketteki ifadelerin normal dağılımını tespit etmek için ifadelerin sahip olduğu çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) değerlerinin ± 2 aralığında yer aldığı gözlenmiş olup, araştırma anketindeki ifadelerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Verilerin normal dağılım gösterebilmesi için çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) değerleri ± 2 aralığında olması yeterlidir (Kunnan, 1998: 313; Gravetter ve Wallnau, 2014: 170).

Elde edilen verilerin normal dağılım göstermesi sonucu parametrik testler uygun görülmüştür. Araştırmada değişkenler arasında karşılaştırma analizlerinden biri olan iki bağımsız grubun ortalamalar arasındaki farkın belirli bir güven düzeyinde (%95, %99 gibi) anlamlı olup olmadığını test etmek için bağımsız örneklemelerde ikili gruplar için (Independent – Sample) T-testi (Durmuş, Yurtkoru ve Çinko, 2018: 118) ile ikiden fazla bağımsız gruplar için ise one-way ANOVA (tek yönlü varyans) analizi yapılmıştır (Coşkun, Altunışık ve Yıldırım, 2017: 209). Ayrıca anova analizleri sonucunda anlamlı ilişkinin hangi gruplarda meydana geldiğini belirlemek için de Tukey testi uygulanmıştır.

BULGULAR

Katılımcıların Demografik Özellikleri

Araştırma sahasında 700 kişiyle yapılan anket sonucunda 126 anket eksik ve hatalı çıkmasından dolayı 574 anket analiz için uygun görülmüştür. Analiz sonucunda anket çalışmasına dâhil olan 574 katılımcının demografik özellikleri (cinsiyet, eğitim, yaş, medeni durum, meslek, ikamet edilen yer ve ikamet süresi) Tablo 4'te gösterilmektedir.

Tablo 4: Katılımcıların Demografik Özellikleri

Demografik Özellikler	Demografik Özellik Seçenekleri	Frekans (N)	Yüzdeler (%)
Cinsiyet	Kadın	289	50,3
	Erkek	285	49,7
	Genel Toplam	574	100,0
Eğitim	İlkokul	65	11,3
	Ortaokul	99	17,2
	Lise	116	20,2
	Üniversite	202	35,2
	Yüksek lisans/doktora	92	16,0
	Genel Toplam	574	100,0
Yaş	20'den Küçük	143	24,9
	20-39	149	26,0
	40-59	146	25,4
	59'dan Büyük	136	23,7
	Genel Toplam	574	100,0
Medeni Durum	Evli	350	61,0
	Bekâr	224	39,0
	Genel Toplam	574	100,0
Meslek	İşçi	71	12,4
	Memur	101	17,6
	Emekli	70	12,2
	Ev Hanımı	76	13,2
	Öğrenci	81	14,1
	Tüccar	14	2,4
	Esnaf/Sanatkâr	36	6,3
	Öğretmen	59	10,3
	İşsiz	24	4,2
	Diğer	42	7,3
	Genel Toplam	574	100,0
	İkamet Yeri	Bulancak	98
Dereli		102	17,8
Espiye		91	15,9
Giresun / Merkez		90	15,7
Piraziz		104	18,1
Şebinkarahisar		89	15,5
Genel Toplam	574	100,0	
İkamet Süresi	1-10	83	14,5
	11-20	89	15,5
	21-30	96	16,7
	31-40	101	17,6
	41-50	100	17,4
	51 Yıl Üstü	105	18,3
	Genel Toplam	574	100,0

Araştırmaya katılanların demografik dağılımlar incelendiğinde % 50,3'ünün kadın, % 49,7'sinin erkek, % 61'inin evli, % 39'unun bekâr olduğu tespit edilmiştir. Eğitim durumlarına bakıldığında % 35,2'sinin üniversite, % 20,2'sinin lise, % 17,2'sinin ortaokul, % 16'sının yüksek lisans/doktora mezunlarından oluştuğu görülmektedir. Yaş dağılımlarında ilk iki sırada % 26 ile 20-39 yaş arası ve % 25,4'le 40-59 yaş arası yer alırken bunları sırasıyla % 24,9'la 20'den küçük yaş grubu ile % 23,7 ile 59'dan büyük yaş grubu takip etmektedir. Meslekleri incelendiğinde % 17,6'sının memur, % 14,1'inin öğrenci, % 13,2'sinin ev hanımı, % 12,4'ünün işçi, % 12,2'sinin emekli olduğu görülmektedir. İkamet ettikleri yere göre dağılımda % 18,1'i Piraziz, % 17,8'i Dereli, % 17,1'i Bulancak, % 15,9'u Espiye, % 15,7'si Giresun Merkez İlçesi ve % 15,5'i Şebinkarahisar'da yaşamaktadır. İkamet süreleri incelendiğinde % 18,3'ünün 51 yıl üstü, % 17,6'sının 31-40 yıl arası, % 17,4'ünün 41-50 yıl arası, % 16,7'sinin 21-30 yıl arası, % 15,5'inin 11-20 yıl arası ile % 14,5'inin 1-10 yıl arasında Giresun'da yaşadıkları saptanmıştır.

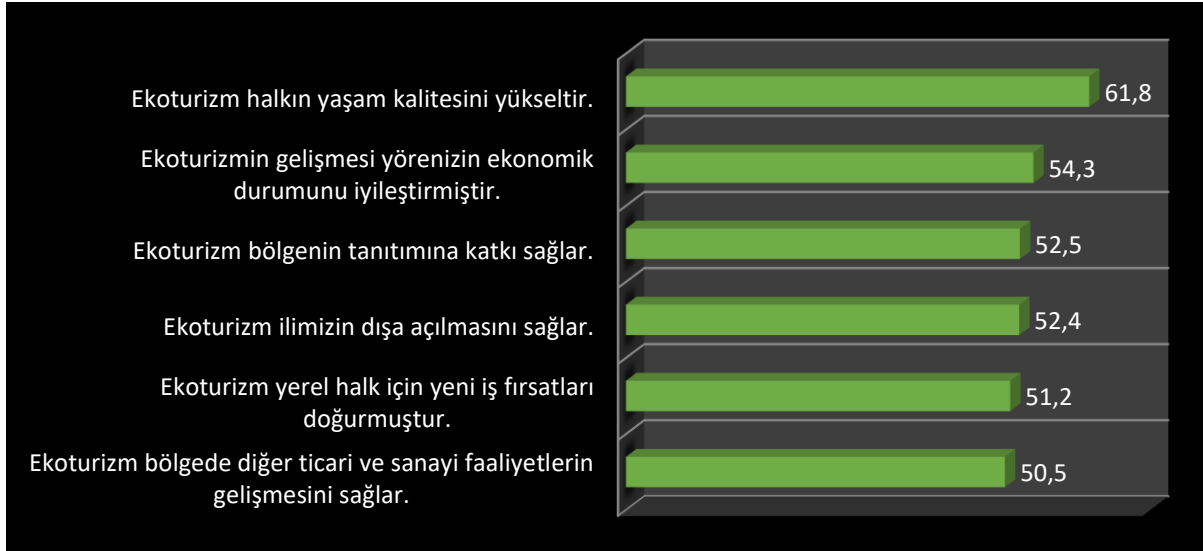
Yerel Halkın Ekoturizm Algılarına İlişkin Eğilimleri

Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ekoturizmin ekonomik, sosyo-kültürel ve çevre alt boyutlarına yönelik algılarını tespit etmek amacıyla yöneltilen ifadelerle katılım düzeylerini gösteren bulgular ele alınmış ve analiz edilmiştir. Ankette yer alan 5'li likert ölçeğine ilişkin bulgular **Tablo 5**'te detaylı olarak aktarılmıştır. Buradaki analizde kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum ifadeleri yerel halkın olumlu; katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum ifadeleri yerel halkın olumsuz değerlendirilmesi olarak kabul edilmiş, ona göre yorumlanmıştır.

Tablo 5: Giresun İlinde Yaşayan Yerel Halkın Ekoturizm Algılarına İlişkin Eğilimleri											
Yerel Halkın Ekoturizm Algılarına İlişkin Eğilimleri											
No	İfadeler	Kesinlikle Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1	Ekoturizmin gelişmesi yörenizin ekonomik durumunu iyileştirmiştir.	143	24,9	169	29,4	95	16,6	88	15,3	79	13,8
2	Ekoturizm yerel halk için yeni iş fırsatları doğurmuştur.	148	25,8	146	25,4	92	16,0	97	16,9	91	15,9
3	Ekoturizm sayesinde yerel halkın alım gücü artar.	128	22,3	147	25,6	94	16,4	108	18,8	97	16,9
4	Ekoturizm kırsal bölgelerin kentleşme olgusunu hızlandırır.	114	19,9	126	22,0	63	11,0	140	24,4	131	22,8
5	Ekoturizm farklı kültürlerin tanınmasında bir köprü görevi üstlenir.	162	28,2	160	27,9	84	14,6	82	14,3	86	15,0
6	Ekoturizm halkın yaşam kalitesini yükseltir.	213	37,1	142	24,7	46	8,0	90	15,7	83	14,5
7	Ekoturizm tarihi-kültürel dokunun korunmasına yardımcı olur.	151	26,3	188	32,8	77	13,4	80	13,9	78	13,6
8	Ekoturizm bölgenin tanıtımına katkı sağlar.	152	26,5	149	26,0	83	14,5	94	16,4	96	16,7
9	Ekoturizm halkın çevreyi daha da temiz tutmasını sağlar.	176	30,7	190	33,1	68	11,8	74	12,9	66	11,5
10	Ekoturizm doğanın korunmasına destek olur.	163	28,4	191	33,3	75	13,1	72	12,5	73	12,7
11	Ekoturizm bölgede diğer ticari ve sanayi faaliyetlerin gelişmesini sağlar.	159	27,7	131	22,8	92	16,0	98	17,1	94	16,4
12	Ekoturizm insanları birbirine yakınlaştırır.	130	22,6	141	24,6	106	18,5	94	16,4	103	17,9
13	Ekoturizm halkın sahip olduğu ulusal ve kültürel değerlerle övünç duymasına neden olur.	173	30,1	131	22,8	90	15,7	85	14,8	95	16,6
14	Ekoturizm stresten uzaklaşmayı sağlar.	149	26,0	145	25,3	94	16,4	87	15,2	99	17,2
15	Ekoturizm ilimizin dışa açılmasını sağlar.	178	31,0	123	21,4	107	18,6	77	13,4	89	15,5
16	Ekoturizm doğa ile baş başa bir tatil sunar.	179	31,2	159	27,7	76	13,2	82	14,3	78	13,6

Yerel Halkın Ekoturizmin Ekonomik Boyutu Hakkındaki Algıları

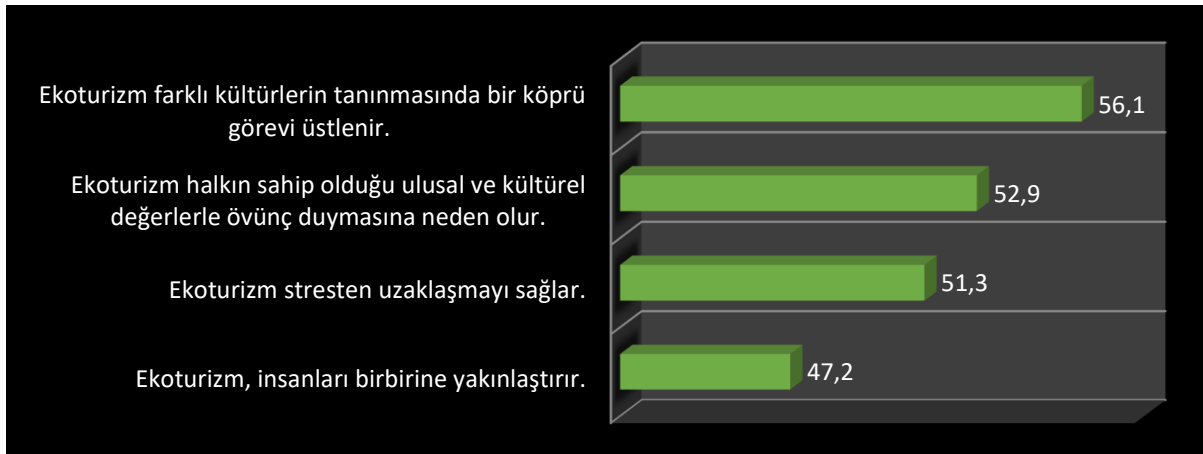
Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ekoturizmin ekonomik alt boyutuna ilişkin görüşleri **Tablo 5**'teki 1, 2, 3, 6, 8, 11 ve 15. sorulara verdikleri cevaplar değerlendirilerek ortaya konulmaktadır. "Ekoturizm halkın yaşam kalitesini yükseltir." ifadesini yerel halkın % 61,8'i, "Ekoturizmin gelişmesi yörenizin ekonomik durumunu iyileştirmiştir." ifadesini yerel halkın % 54,3'ü, "Ekoturizm bölgenin tanıtımına katkı sağlar." ifadesini yerel halkın % 52,5'i, "Ekoturizm ilimizin dışa açılmasını sağlar." ifadesini yerel halkın % 52,4'ü, "Ekoturizm yerel halk için yeni iş fırsatları doğurmuştur." ifadesini yerel halkın % 51,2'si ve "Ekoturizm bölgede diğer ticari ve sanayi faaliyetlerin gelişmesini sağlar." ifadesini yerel halkın % 50,5'i desteklemektedir. Sorulara verilen cevaplardan yerel halkın ekoturizm yaşadıkları yöreye ekonomik olarak katkı sağlayacağını düşündükleri ve bu boyutuyla ekoturizme olumlu baktıkları görülmektedir (**Şekil 2**). Bununla birlikte yerel halk ekoturizm ile yaşam kalitelerinin yükseleceğine, ekonomik durumlarının iyileşeceğine, bölgenin tanıtımına ve bilinirliğine katkı sağlayacağına biraz daha fazla inanmaktadır.

Şekil 2: Giresun İlinde Yaşayan Yerel Halkın Ekoturizmin Ekonomik Boyutuyla İlgili Algıları (%)

Yerel Halkın Ekoturizmin Sosyo-Kültürel Boyutu Hakkındaki Yaklaşımları

Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ekoturizmin sosyo-kültürel boyutuna ilişkin görüşleri Tablo 5'teki 5, 12, 13 ve 14. sorulara verdikleri cevaplar değerlendirilerek ortaya konulmaktadır. "Ekoturizmin farklı kültürlerin tanınmasında bir köprü görevi üstlenir." ifadesini yerel halkın % 56,1'i, "Ekoturizm halkın sahip olduğu ulusal ve kültürel değerlerle övünç duymasına neden olur." ifadesini yerel halkın % 52,9'u, "Ekoturizm stresten uzaklaşmayı sağlar." ifadesini yerel halkın % 51,3'ü ve "Ekoturizm insanları birbirlerine yakınlaştırır." ifadesini yerel halkın % 47,2'si desteklediği görülmektedir (Şekil 3). Sorulara verilen cevaplardan Giresun Halkı, ekoturizmin sosyo-kültürel boyutu sayesinde farklı kültürlerin tanınacağına ve farklı milletten insanları bir araya getirerek yerel halk ile turistler arasında saygıyı arttıracığı yönünde görüşlerini dile getirmişlerdir. Ayrıca yerel halk, bölgeye ait doğal ve kültürel değerlerin turistlerce ilgi görmesiyle bölgenin tanıtımına katkı sağlamasından dolayı bu değerlerle övünç duyulacağını düşünmektedir.

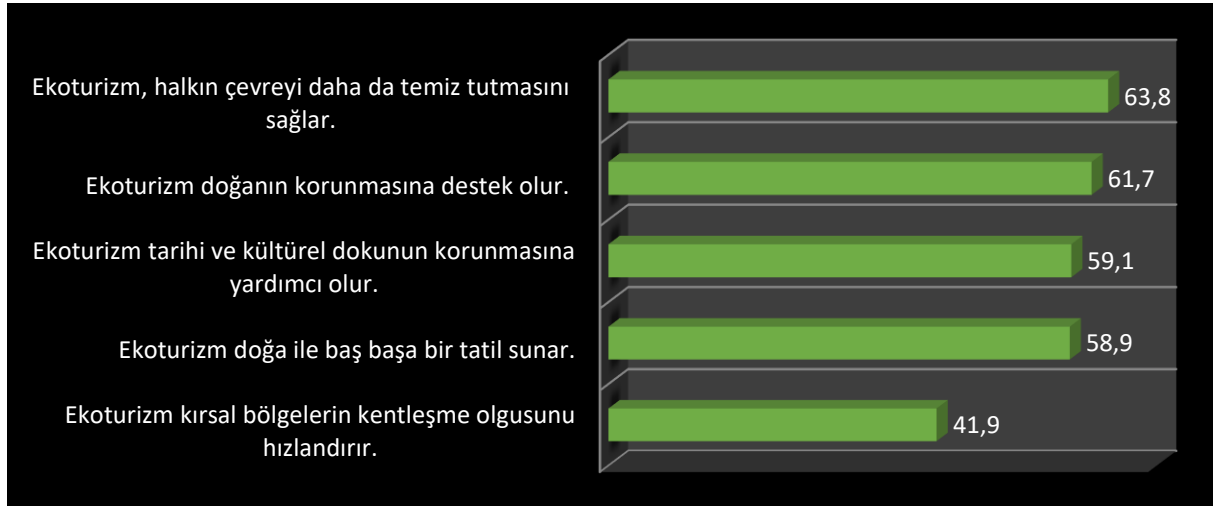

Şekil 3: Giresun İlinde Yaşayan Yerel Halkın Ekoturizmin Sosyo-Kültürel Boyutuyla İlgili Algıları (%)

Yerel Halkın Ekoturizmin Çevre Boyutu Hakkındaki Yaklaşımları

Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ekoturizmin çevre boyutuna ilişkin görüşleri Tablo 5'teki 4, 7, 9, 10 ve 16. sorulara verdikleri cevaplar değerlendirilerek ortaya konulmaktadır. "Ekoturizm halkın çevreyi daha da temiz tutmasını sağlar." ifadesini yerel halkın % 63,8'i, "Ekoturizm doğanın korunmasına destek olur." ifadesini yerel halkın % 61,7'si, "Ekoturizm tarihi ve kültürel dokunun korunmasına yardımcı olur." ifadesini yerel halkın % 59,1'i, "Ekoturizm doğa ile baş başa bir tatil sunar." ifadesini yerel halkın % 58,9'u ve "Ekoturizm kırsal bölgelerin kentleşme olgusunu hızlandırır." ifadesini yerel halkın % 41,9'u görüşlerini bildirmiştir (Şekil 4). Giresun ilinde yaşayan yerel halkın çoğunluğu ekoturizmin hem bölgenin korunmasına hem de insanlarda çevre koruma bilincinin artmasına katkıda bulunacağını ifade ederek biraz daha olumlu yaklaşım sergilemektedir. Ayrıca olumsuz etkilerinin olabileceğini düşünen belli sayıda katılımcı da bulunmaktadır.

Bundan dolayı yerel halkın bir kısmı bölgeye ekoturizm faaliyetleri için gelen turistlerin çevreye ve bölgeye ait değerlere zarar vereceği endişesi içinde olduğunu söyleyebiliriz.

Şekil 4: Giresun ilinde Yaşayan Yerel Halkın Ekoturizmin Çevresel Boyutuyla İlgili Algıları (%)

Araştırma Sorularının Analiz Edilmesi

Araştırma soruları cevaplandırılırken elde edilen veriler SPSS 22.0 programına girilerek birbirinden bağımsız iki grubun karşılaştırılması için T-Testi (Independent – Sample), ikiden fazla gruplar için ise tek yönlü varyans (one-way ANOVA) analizi yapılmıştır. Tek yönlü varyans (one-way ANOVA) analizi sonucunda yerel halkın ekoturizm algılarının ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmesi durumunda hangi gruplardan meydana geldiğini belirlemek için Tukey testi uygulanmıştır.

Araştırma sorusu 1. Giresun ilinde yaşayan yerel halkın cinsiyetlerine göre ekoturizm algıları ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmekte midir?

Katılımcıların cinsiyetleri ile ekoturizmin ekonomik, sosyo-kültürel ve çevre alt boyutlarına yönelik algılarının değişip değişmediğini saptamak amacıyla bağımsız örneklem t-testi yapılmıştır. Tablo 6 incelendiğinde alt boyutlarının p değerleri 0,05'ten küçük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Giresun ilinde yaşayan yerel halkın cinsiyetlerine göre ekoturizmin ekonomik ($p=0,025<0,05$), sosyo-kültürel ($p=0,038<0,05$) ve çevre ($p=0,036<0,05$) alt boyutlarına yönelik algılarının değiştiği sonucuna ulaşılmıştır.

Ekoturizmin ekonomik alt boyutuna yönelik, erkeklerin ($\bar{x}=3,4241$) kadınlara ($\bar{x}=3,2437$) göre daha olumlu algıladıkları gözlenmektedir. Sosyo-kültürel alt boyutuna yönelik erkeklerin ($\bar{x}=3,4035$) kadınlara ($\bar{x}=3,1998$) göre görüşleri daha olumludur. Diğer yandan ekoturizmin çevre alt boyutuna yönelik görüşlerin ise erkek ($\bar{x}=3,4863$) katılımcıların görüşleri kadın ($\bar{x}=3,2955$) katılımcılarına göre daha olumludur.

Tablo 6: Giresun ilinde Yaşayan Yerel Halkın Cinsiyetlerine Göre Ekoturizm Algılarının Analizi

ALTBOYUTLAR	GRUP	N	ORT.	S.S.	F	P
Ekonomik	Kadın	289	3,2437	0,96759	0,996	0,025
	Erkek	285	3,4241	0,94938		
Sosyo-Kültürel	Kadın	289	3,1998	1,21535	4,405	0,038
	Erkek	285	3,4035	1,12837		
Çevre	Kadın	289	3,2955	1,05923	1,830	0,036
	Erkek	285	3,4863	1,12111		

Araştırma sorusu 2. Giresun ilinde yaşayan yerel halkın eğitim durumlarına göre ekoturizm algıları ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmekte midir?

Araştırmaya katılan yerel halkın ekoturizm algılarının ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak eğitim durumlarına göre değişip değişmediğini saptamak amacıyla tek yönlü varyans (ANOVA) analizi yapılmıştır. Tablo 7 incelendiğinde ekoturizmin ekonomik, sosyo-kültürel ve çevre alt boyutları p değerinin 0,05'ten büyük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Giresun ilinde yaşayan yerel halkın eğitim durumlarına göre ekoturizmin ekonomik ($p=0,332>0,05$), sosyo-kültürel ($p=0,266>0,05$) ve çevre ($p=0,209>0,05$) alt boyutlarına yönelik algılarının değişmediği tespit edilmiştir.

ALTBOYUTLAR	GRUP	N	ORT.	S.S.	F	P
Ekonomi	İlkokul	65	3,3626	0,95734	1,151	0,332
	Ortaokul	99	3,2554	0,98622		
	Lise	116	3,3153	0,94094		
	Üniversite	202	3,4321	0,93014		
	Yüksek lisans/doktora	92	3,2019	1,02888		
Sosyo-Kültürel	İlkokul	65	3,3577	1,25854	1,308	0,266
	Ortaokul	99	3,2197	1,25726		
	Lise	116	3,2866	1,14695		
	Üniversite	202	3,4196	1,11498		
	Yüksek lisans/doktora	92	3,1060	1,18729		
Çevre	İlkokul	65	3,4092	1,12274	1,472	0,209
	Ortaokul	99	3,3556	1,07269		
	Lise	116	3,3276	1,07312		
	Üniversite	202	3,5198	1,09258		
	Yüksek lisans/doktora	92	3,2087	1,11174		

Araştırma sorusu 3. Giresun ilinde yaşayan yerel halkın yaşlarına göre ekoturizm algıları ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmekte midir?

Tablo 8'de Giresun ilinde yaşayan yerel halkın yaşlarına göre ekoturizmin ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel alt boyutlarına ilişkin algılarının değişip değişmediğini belirlemek amacıyla tek yönlü varyans (ANOVA) analizi yapılmıştır. Test sonucu alt boyutların p değeri 0,05'ten büyük olarak tespit edilmiştir. Buna göre Giresun ilinde yaşayan yerel halkın yaşlarına göre ekoturizmin ekonomik ($p=0,534>0,05$), sosyo-kültürel ($p=0,709>0,05$) ve çevre ($p=0,616>0,05$) alt boyutlarına yönelik algılarının değişmediği ortaya çıkmıştır.

ALTBOYUTLAR	GRUP	N	ORT.	S.S.	F	P
Ekonomik	20'den küçük	143	3,3267	0,96483	0,730	0,534
	20-39 arası	149	3,3835	0,97445		
	40-59 arası	146	3,2397	0,94507		
	59'dan büyük	136	3,3855	0,96614		
Sosyo-Kültürel	20'den küçük	143	3,3147	1,21381	0,462	0,709
	20-39 arası	149	3,3289	1,21265		
	40-59 arası	146	3,2055	1,12521		
	59'dan büyük	136	3,3585	1,15658		
Çevre	20'den küçük	143	3,3664	1,13733	0,599	0,616
	20-39 arası	149	3,4926	1,03807		
	40-59 arası	146	3,3548	1,09438		
	59'dan büyük	136	3,3412	1,10999		

Araştırma sorusu 4. Giresun ilinde yaşayan yerel halkın medeni durumuna göre ekoturizm algıları ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmekte midir?

Katılımcıların ekoturizm algılarının medeni durumuna göre ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişip değişmediği sorgulanmıştır. Bu amaçla yapılan bağımsız örneklem t-testi sonucu itibarıyla Tablo 9 incelendiğinde alt boyutların p değerleri 0,05'ten küçük olduğu tespit edilmiştir. Giresun ilinde yaşayan yerel halkın medeni durumuna göre ekoturizmin ekonomik ($p=0,046<0,05$), sosyo-kültürel ($p=0,014<0,05$) ve çevre ($p=0,022<0,05$) alt boyutlarına yönelik algılarının değiştiği tespit edilmiştir.

Tablo 9'a göre bekârların ($\bar{x}=3,4362$) evlilere ($\bar{x}=3,2673$) kıyasla ekoturizmin ekonomik alt boyutuna yönelik görüşlerinin daha olumlu olduğu gözlenmiştir. Sosyo-kültürel alt boyutuna yönelik bekârların ($\bar{x}=3,4565$) evlilere ($\bar{x}=3,2014$) oranla daha olumlu baktığı görülmektedir. Diğer yandan ekoturizmin çevre alt boyutuna yönelik görüşlerin ise bekârların ($\bar{x}=3,5205$) evlilere ($\bar{x}=3,3069$) göre olumlu yaklaştığı ortaya çıkmıştır.

Giresun ilinde yaşayan yerel halkın medeni durumuna göre ekoturizm algılarının ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmesi sonucunda bekârlar evlilere göre daha olumlu bakmaktadır. Bekârların evlilere oranla daha fazla boş zamanlarının olması ve bu boş zamanlarının belli bir kısmında ekoturizmin farklı türlerdeki etkinliklerini bireysel ya da grup olarak gerçekleştirip, ekoturizmin bilincinde olmalarının bu sonuca etkisi olabileceği söylenebilir.

ALTBOYUTLAR	GRUP	N	ORT.	S.S.	F	P
Ekonomik	Evli	350	3,2673	0,91077	9,717	0,046
	Bekâr	224	3,4362	1,03066		
Sosyo-Kültürel	Evli	350	3,2014	1,11087	4,792	0,014
	Bekâr	224	3,4565	1,25885		
Çevre	Evli	350	3,3069	1,08404	0,049	0,022
	Bekâr	224	3,5205	1,09820		

Araştırma sorusu 5. Giresun ilinde yaşayan yerel halkın mesleklerine göre ekoturizm algıları ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmekte midir?

Araştırmaya katılan yerel halkın ekoturizm algılarının mesleklerine göre ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişip değişmediğini saptamak amacıyla tek yönlü varyans (ANOVA) analizi yapılmıştır. **Tablo 10** incelendiğinde ekoturizmin ekonomik, sosyo-kültürel ve çevre alt boyutları 0,05'ten küçük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Giresun ilinde yaşayan yerel halkın mesleklerine göre ekoturizmin ekonomik ($p=0,000<0,05$), sosyo-kültürel ($p=0,000<0,05$) ve çevre ($p=0,000<0,05$) alt boyutlarına yönelik algılarının değiştiği gözlenmiştir.

Katılımcıların mesleklerine göre **Tablo 10** incelendiğinde ekoturizmin ekonomik alt boyutuna yönelik, diğer ($\bar{x}=3,6973$) meslek grubunun ev hanımlarına ($\bar{x}=2,9436$) göre olumlu algıladıkları görülmektedir. Sosyo-kültürel alt boyutuna yönelik, emekli ($\bar{x}=3,7107$) olanların memurlara ($\bar{x}=2,9233$) göre daha fazla olumlu algıladıkları görülmektedir. Diğer yandan ekoturizmin çevre alt boyutuna yönelik ise diğer ($\bar{x}=3,9619$) meslek grubunun memurlara ($\bar{x}=2,9743$) göre daha olumlu olduğu görülmektedir. Buna göre diğer meslek grubunun (mühendis, doktor, sosyal hizmet danışmanı) ekoturizmin ekonomik, çevre alt boyutlarına ve emeklilerin ise ekoturizmin sosyo-kültürel alt boyutuna olumlu baktığı söylenebilir. Diğer meslek grubundan (mühendis, doktor, sosyal hizmet danışmanı) olan kişilerin ekoturizmin ekonomik anlamda yaşam kalitesini yükseltebileceğini, çevresel anlamda tarihi dokunun korunmasına veya çevreyi daha temiz tutmaya yardımcı olabileceğini düşündükleri söylenebilir. Ekoturizmin sosyo-kültürel boyutu stresten ve gürültüden uzaklaşmaya olanak sağladığından emekli grubunda bulunan kişilerin bu duruma daha olumlu baktığı söylenebilir.

ALT BOYUTLAR	GRUP	N	ORT.	S.S.	F	P	Fark
Ekonomik	İşçi	71	3,2716	0,88925	4,311	0,000	
	Memur	101	3,1089	0,88782			
	Emekli	70	3,5980	0,96440			
	Ev hanımı	76	2,9436	0,92142			
	Öğrenci	81	3,2787	1,02342			
	Tüccar	14	3,5408	1,14173			
	Esnaf/Sanatkâr	36	3,4048	0,99883			
	Öğretmen	59	3,6077	0,91149			
	İşsiz	24	3,5655	0,92340			
	Diğer	42	3,6973	0,86478			
Sosyo-Kültürel	İşçi	71	3,2077	1,15572	4,866	0,000	
	Memur	101	2,9233	1,07630			
	Emekli	70	3,7107	1,05778			
	Ev hanımı	76	2,9408	1,18453			
	Öğrenci	81	3,1944	1,22666			
	Tüccar	14	3,6786	1,22250			
	Esnaf/Sanatkâr	36	3,2986	1,19496			
	Öğretmen	59	3,6822	1,19791			
	İşsiz	24	3,6771	1,16442			
	Diğer	42	3,6667	0,98567			
Çevre	İşçi	71	3,3099	1,14382	6,211	0,000	
	Memur	101	2,9743	1,02281			
	Emekli	70	3,5914	1,10201			
	Ev hanımı	76	3,0263	0,98270			
	Öğrenci	81	3,3136	0,99395			
	Tüccar	14	3,7857	1,35978			
	Esnaf/Sanatkâr	36	3,5056	1,10530			
	Öğretmen	59	3,8373	1,01945			
	İşsiz	24	3,7000	1,07623			
	Diğer	42	3,9619	0,96701			

Araştırma sorusu 6. Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ikamet ettiği yere göre ekoturizm algıları ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmekte midir?

Araştırmaya katılan yerel halkın ekoturizm algılarının ikamet ettiği yere göre ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişip değişmediğini saptamak amacıyla tek yönlü varyans (ANOVA) analizi yapılmıştır. **Tablo 11** incelendiğinde ekoturizmin ekonomik, sosyo-kültürel ve çevre alt boyutları p değerinin 0,05'ten küçük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ikamet ettiği yere göre ekoturizmin ekonomik ($p=0,000<0,05$), sosyo-kültürel ($p=0,000<0,05$) ve çevre ($p=0,000<0,05$) alt boyutlarına yönelik algılarının değiştiği görülmüştür.

Tablo 11'in incelenmesi ile görüleceği üzere ekoturizmin ekonomik alt boyutuna en çok olumlu yaklaşan ilçe Şebinkarahisar ($\bar{x}=3,9037$), en az ise Bulancak ($\bar{x}=2,6662$) ilçesi olarak görülmektedir. Ekoturizmin sosyo-kültürel alt boyutuna Şebinkarahisar ($\bar{x}=4,0056$) ilçesinde yaşayan yerel halk Bulancak ($\bar{x}=2,3036$) ilçesinde yaşayan yerel halka kıyasla algı düzeylerinin daha olumlu olduğu görülmektedir. Ekoturizmin çevre alt boyutunda ise Dereli ($\bar{x}=4,0980$) halkı Bulancak ($\bar{x}=2,3510$) halkına göre daha olumlu yaklaşmaktadır. Ekoturizmin ekonomik ve sosyo-kültürel alt boyutları yerel halkın ikamet ettiği yer değişkenine göre incelendiğinde en fazla olumlu yaklaşım sergileyen grup Şebinkarahisar ilçesi olmuştur. Bu durum Şebinkarahisar halkının tarihten bu yana getirmiş olduğu ilçenin ekonomik ve sosyo-kültürel merkez olma özelliğini ekoturizm ile geri kazanmak istemesinden kaynaklanmış olabilir. Ekoturizmin çevre alt boyutunda en fazla olumlu algılayan grup ise Dereli ilçesidir.

ALTBOYUTLAR	GRUP	N	ORT.	S.S.	F	P	Fark
Ekonomik	Bulancak	98	2,6662	0,83273	29,506	0,000	(1-2/1-3 1-4/1-6 2-4/2-5 3-4/3-5 4-6/5-6)
	Dereli	102	3,7353	0,88985			
	Espiye	91	3,5871	0,84205			
	Giresun/Merkez	90	3,1810	0,73775			
	Piraziz	104	2,9890	0,94440			
	Şebinkarahisar	89	3,9037	0,88922			
Sosyo-Kültürel	Bulancak	98	2,3036	0,77013	36,708	0,000	(1-2/1-3 1-4/1-5 1-6/2-4 2-5/3-5 4-5/4-6 5-6)
	Dereli	102	3,7843	1,18104			
	Espiye	91	3,6071	1,04226			
	Giresun/Merkez	90	3,3333	0,93616			
	Piraziz	104	2,8678	1,02218			
	Şebinkarahisar	89	4,0056	1,15551			
Çevre	Bulancak	98	2,3510	0,68206	59,494	0,000	(1-2/1-3 1-4/1-5 1-6/2-3 2-4/2-5 2-6/3-4 3-5/4-5 4-6/5-6)
	Dereli	102	4,0980	0,86230			
	Espiye	91	3,7165	1,00136			
	Giresun/Merkez	90	3,3156	0,92699			
	Piraziz	104	2,8750	0,98855			
	Şebinkarahisar	89	4,0674	0,84042			

Araştırma sorusu 7. Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ikamet süresine göre ekoturizm algıları ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel olarak değişmekte midir?

Araştırmaya katılan yerel halkın ekoturizm algılarının ikamet süresine göre ekonomik, sosyo-kültürel ve çevre olarak değişip değişmediğini saptamak amacıyla tek yönlü varyans (ANOVA) analizi yapılmıştır. **Tablo 12** incelendiğinde ekoturizmin ekonomik, sosyo-kültürel ve çevre alt boyutları p değerinin 0,05'ten büyük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ikamet süresine göre ekoturizmin ekonomik ($p=0,501>0,05$), sosyo-kültürel ($p=0,587>0,05$) ve çevre ($p=0,447>0,05$) alt boyutlarına yönelik algılarının değişmediği gözlenmiştir.

ALTBOYUTLAR	GRUP	N	ORT.	S.S.	F	P
Ekonomik	1-10 Yıl Arası	83	3,2186	0,97794	0,869	0,501
	11-20 Yıl Arası	89	3,3355	0,96533		
	21-30 Yıl Arası	96	3,3929	0,95371		
	31-40 Yıl Arası	101	3,2235	0,95776		
	41-50 Yıl Arası	100	3,4457	0,96598		
	51 Yıl üstü	105	3,3660	0,95727		
Sosyo-Kültürel	1-10 Yıl Arası	83	3,1536	1,24623	0,749	0,587
	11-20 Yıl Arası	89	3,3202	1,16348		
	21-30 Yıl Arası	96	3,3516	1,19515		
	31-40 Yıl Arası	101	3,1856	1,19564		
	41-50 Yıl Arası	100	3,4250	1,13457		
	51 Yıl üstü	105	3,3476	1,14012		
Çevre	1-10 Yıl Arası	83	3,2892	1,11279	0,951	0,447
	11-20 Yıl Arası	89	3,4270	1,10132		
	21-30 Yıl Arası	96	3,4167	1,01925		
	31-40 Yıl Arası	101	3,2851	1,09885		
	41-50 Yıl Arası	100	3,5720	1,13885		
	51 Yıl üstü	105	3,3429	1,08971		

SONUÇ

Ekoturizmin bir bölgede gelişebilmesi için tüm paydaşlar tarafından desteklenen ve sürdürülebilirlik açısından önemli stratejik yaklaşımlar içeren planlamaların yapılması gerekmektedir. Ayrıca ekoturizmden elde edilmesi amaçlanan faydaları sağlayabilecek ve doğal, kültür, çevre ve yerel değerler üzerinde olumsuz etkileri en aza indirgeyebilecek planlamalar üzerine yoğunlaşılması önem arz etmektedir (Ertuna, Güney, Güven ve Aydemir, 2012: 60). Ekoturizmin sürdürülebilirliğinin sağlanması için yapılacak olan planlamalarda bölge sakinlerinin bu süreçte gönüllü ve istekli olması gerekmektedir. Yerel halk planlamaya dahil edilerek bölgede ekoturizmin gelişimi hakkında bilgilendirilmeli, gerekli konularda bölge sakinlerine danışılmalı ve ekoturizme yönelik yerel halkın algıları sürekli değerlendirilmelidir (Allen, Long, Perdue ve Kieselbach, 1988: 16; Jurowski, Uysal ve Williams, 1997: 3-4; Kim, Uysal ve Sirgy, 2013: 527-528). Çünkü yerel halkın desteği, katılımı ve algısı bölgede gerçekleştirilen ekoturizmin başarılı bir şekilde sürdürülebilirliğini devam ettirebilmesi adına oldukça önemlidir (Gursoy ve Rutherford, 2004: 495-496).

Araştırmaya yönelik yapılan ifadeler sonucunda yerel halkın ekoturizmin ekonomik, sosyo-kültürel ve çevre algılarının olumlu yönde olduğu sonucuna varılmıştır. Buna göre halk ekoturizmin ekonomik anlamda yeni iş fırsatları doğuracağını ve alım güçlerinin artmasıyla yaşam kalitesinin yükseleceğini düşünmektedir.

Yerel halk farklı kültürlerin tanınmasında, insanların birbirine yakınlaşıp pozitif ilişkiler kurulmasında, bölgenin sahip olduğu doğal ve kültürel değerlerle övünç duyulmasında ve bu değerlerin korunmasında ekoturizmin sosyo-kültürel anlamda katkıda bulunacağını ifade etmektedir.

Çevresel anlamda ekoturizm yerel halka göre kırsal bölgelerde betonlaşmayı engelleyen, doğal ve kültürel değerlerin korunup çevrenin temiz tutulmasını sağlayan bir olgudur. Bu anlamda ekoturizm çevresel yönüyle bölgeye katkı sağlayıp faydalı olacağı düşünülmektedir. Yukarıda açıklanan ekoturizmin ekonomik ve sosyo-kültürel etkisinin farklı bölgelere yönelik yapılan araştırmalarla (Kervankıran ve Temurçin, 2013; Kavak, 2015; Külekçi Akpınar, 2016; Surat, 2017; Yıldız, 2019) benzerlik gösterdiği söylenebilir. Ancak Kavak (2015) yaptığı çalışmada ekoturizmin kırsal bölgelerin kentleşmesini hızlandıracağını belirtmiştir. Yılmaz (2018) ise yapmış olduğu çalışmada ekoturizmin doğal değerlerin aşırı kalabalık karşısında tahribata uğrayarak ve çöplerin birikmesiyle çevresel kirliliğe neden olacağını ifade etmektedir.

Sonuç olarak, araştırmada Giresun ilinde yaşayan yerel halkın ekoturizmin ekonomik, sosyo-kültürel ve çevre alt boyutlarına yönelik algılarının olumlu yönde olduğu görülmüştür. Ayrıca bu olumlu algının Giresun ilinde ekoturizmin gelişmesine olumlu yönde katkısı olacağı görülmektedir. Ortaya çıkan bu sonuçlara göre bazı öneriler sunulabilir. Bunlar:

- Ekoturizmin bölgede gelişmesiyle yeni iş fırsatları doğacaktır. Bu personelin turizm eğitimi görenlere öncelik verilmesiyle turizm alanında nitelik ve hizmet kalitesi artacaktır.
- Ekoturizmin bölgenin tanıtılmasına ve ilin dışa açılmasına katkı sağlayacağı tespit edilmiştir. Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nde bulunan broşürlerde ekoturizm yapılan yer ve köylerin tanıtımına daha fazla yer verilebilir.
- Yerel halk, ekoturizm ile ilgili yapılacak olan planlamalarda ve projelerde söz sahibi olabilmelidir. Bundan dolayı yöre halkı ekoturizme karşı olumlu bir tavır sergilemiş olur ve yörenin sahip olduğu doğal-kültürel değerlerin korunmasına katkıda bulunabilirler.
- Ekoturizm farklı kültürlerin tanınmasında bir köprü görevi üstleneceği sonucundan hareketle yöresel lezzetler, festivaller, şenlikler ve el sanatlarına ait ürünler ön planda tutulup, farklılık yaratılmalıdır.

EXTENDED ABSTRACT

LOCAL PEOPLE'S PERCEPTION OF ECOTOURISM: THE CASE OF GİRESUN PROVINCE

INTRODUCTION

Tourism can affect the local community in various levels. This effect can differ due to perception of locals for tourism, development of the area, demographic features of the people living in the area, dependence on tourism in the matter of economics, people being local of the area and their living time.

Aim of the investigation is to test the local people's senses against ecotourism's economic, sociocultural and environmental sub-effects, and to demonstrate these senses. Sense of locals to ecotourism is picked as an investigation topic as it is thought that this topic would provide a positive potential for Giresun's ecotourism improvement.

Giresun is a province that has high potential of ecotourism. However, the level of local people's perceptions on the ecotourism is unknown at a point, research problem revealed itself at this moment. With this investigation, the perception of Giresun's local people against ecotourism's effects on sociocultural, environmental is wanted to be recorded. Also with the determination of locals' perceptions for ecotourism, community and private foundations' contribution to the academic plans for Giresun's ecotourism is maintained.

ECOTOURISM IN GİRESUN PROVINCE

As Giresun is at the northern east part of Turkey (Image1), it has a rainy and warm climate which is associated with Black Sea Region (Bekdemir, 1996: 12-13). The natural vegetation varies on the climate properties and altitude. In the northern part of the city, hillsides that are behind the shoreline lowlands are covered with hazelnut orchard up to 800 meters altitude. In increasingly rising altitudes, it can be stumbled on to in 800 m and fir tree, spruce tree and scotch firs are run across after 1600 m. Forest cover ends in 2000 m. In higher fields, tablelands covered in chaparrals are found just like in alpine (Sever, 2015: 124-128; Bekdemir ve Sezer, 2016: 26-27).

In Bulancak, Giresun's district, Inece ecotourism village and in Piraziz, Giresun's district, Şeyhli ecotoursim villages are located. Tourists coming to these villages are welcomed with local dresses and folk dances. Tourists can roam in the hazelnut orchards and collect nuts. Apart from photographing, camping, caravan, landscape viewing, village track walking, bicycle tours and AGRO tourism activities, restaurants with organic production of local foods can hook tourists' attentions (Şenol ve Sezer, 2016: 142; Sezer, 2019: 225-230). In one of the Giresun district named Şebinkarahisar, Tamzara Ecologic Market is located. Tamzara has a deep history and rich culture with natural beauties as well. In this market apart from historical places and natural beauties hooking the attention of tourist, goods made from organic products also draws attention. (URL 3, URL 4).

METHOD

Research Population and Sample

Population of the research is from the population of the province. (in 2018 it is 453.912), (URL 10). Since it was hard to reach the whole population, sample size has been determined according to research population and sample size was decided to be 383 as a result of 95% confidence interval with ± 0.05 sample standard error (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2014: 88-89). Between August and September months of the year 2009, a questionnaire was conducted with 700 people by going to the research field. 126 incorrect questionnaires was kept out of the research and analysis was evaluated by SPSS 22.0 through 574 questionnaires.

Because districts like Bulancak, Dereli, Espiye, Piraziz and Şebinkarahisar have more richness than other districts in terms of tourism, natural and cultural values and since they are more developed in terms of eco-tourism and are more attracted to local folk and visitors, questionnaire was conducted in those districts.

Instrument and Data Analysis

In research, simple random sampling was chosen and data were collected by questionnaire technique. This research questionnaire benefited from the demographic features and 5 point likert scale of the questionnaire called "Perception and Attitude of Local People Living in Coastal Side of North of Edremit Gulf toward Eco-tourism". According to the Likert type scale, expressions such as "strongly agree" and "agree" were accepted as positive, "disagree" and "strongly disagree" were interpreted as negative. All of the related meter's reliability was expressed as $\alpha = 0,922$ using Cronbach's Alpha value. In terms of factorial values economics was obtained as 0.800, socioeconomics was 0.841 and environment was 0.846. In order to look for the normality of expressions taking place in the scale, skewness and kurtosis values are considered and it was observed that expressions show normal distribution.

For the analysis of independent samples where two populations are different, t test was the method whereas for three or more populations, one-way ANOVA was used. Moreover Tukey test was applied in order to determine in which groups significant relation does occur.

FINDINGS

Demographic Features of Respondents

When demographic profiles of respondents were examined, 50.3% were female, 49.7% were male, 61 % were married and 39% of the total was single. As for the educational status, 35.2% of total were university graduates, 20.2% were high school, 17.2% were elementary and 16% were master/PhD graduates. In age distribution, first two were respectively as the ages of 20 to 39 which were 26% and the ages of 40 to 59 which were 25.4%. These were followed by ages lower than 20 which are 24.9% and ages above 59 which are 23.7. When it comes to the careers, 17.6% were government employees, 14.1% were students, 13.2% were housewives, 12.4% were laborer, and 12.2 were retired. According to where they reside, 18.1% were in Piraziz, 17.8% were in Dereli, 17.1% were in Bulancak, 15.9% were in Espiye, 15.7% were in Giresun center and 15.5% were in Şebinkarahisar. If residence time was taken into consideration, 18.3% were living for above 51 years, 17.6% were 31-40 years, 17.4% were 41-50, 16.7% were 21-30 years, 15.5% were 11-20 years, and 14.5% were 1-10.

Local people tendencies related to eco-tourism perceptions

In order to detect the perceptions of local people who lives in Giresun toward sub-dimensions of eco-tourism such as economics, socio-cultural and environment, findings showing participation levels were discussed and analyzed.

Local People Perceptions About Economics Dimension of Eco-Tourism

When opinions of local people about economics dimension of eco-tourism were examined, it was detected that eco-tourism increases life quality of people (61.8%), facilitates the economic situation of the region for improving eco-tourism (54.3%), contributes the representation of region (52.5%), provides branching out of city (52.4%), and generates new job opportunities for local people (51.2%) and provides the improvement of other commercial and industrial activities (50.5%). It was easy to understand from given answers that local people think that eco-tourism contributes the region and look positively to eco-tourism in this manner.

Local People Approaches Related to Socio-Cultural Dimension of Eco-Tourism

As a result of opinions taken from local people about the socio-cultural dimension of eco-tourism, it can be understood that eco-tourism serves as a bridge in recognition of different cultures (56.1%), ensures the proud of local people about their national and cultural values (52.9%), provides the get-away from stress (51.3%) and makes people familiar to each other (47.2%). According to the answers of people, it was realized that eco-tourism plays a portal for strong communication between tourists and local people.

Local People Approaches Related to Environmental Dimension of Eco-Tourism

When considering the views of local people related to environmental dimension of eco-tourism, it was expressed that eco-tourism encourages folk to keep clean of environment (63.8%), supports the protection of nature (61.7%), helps the protection of historical and cultural texture (59.1%), digs into opportunity to present one-to one vacation (58.9%) and

speeds up the civilization fact of rural places (41.9%). Majority of local people express their opinions about eco-tourism being helpful both in protection of region and in increasing awareness of environmental protection. From this point of view, it can be understood that they display a positive approach into eco-tourism. Also, there are some participants who think that eco-tourism may have negative effects. Therefore, it can be said that some part of local people have a doubt in tourists for destruction of values belonging to both environment and region.

Analysis of Research Questions

Question 1. Do eco-tourism perceptions of local people living in Giresun change according to their genders in terms of economics, socio-cultural and environmental factors?

In order to obtain the relationship between participants' gender and economics, socio-cultural and environment sub-dimensions of eco-tourism, independent t-test was conducted and it was concluded that perceptions toward sub dimensions of eco-tourism such as economics ($p=0.025<0.05$), socio-cultural ($p=0.038<0.05$) and environment ($p=0.036<0.05$) change.

Question 2. Do eco-tourism perceptions of local people living in Giresun change according to their education in terms of economics, socio-cultural and environmental factors?

In order to obtain the relationship between participants' education and economics, socio-cultural and environment sub-dimensions of eco-tourism, single factor variance (One-Way ANOVA) was carried out. It was concluded that perceptions toward sub dimensions of eco-tourism such as economics ($p=0.332>0.05$), socio-cultural ($p=0.266>0.05$) and environment ($p=0.209>0.05$) don't show any difference.

Question 3. Do eco-tourism perceptions of local people living in Giresun change according to their ages in terms of economics, socio-cultural and environmental factors?

In order to detect the relationship between participants' ages and economics, socio-cultural and environment sub-dimensions of eco-tourism, single factor variance (One-Way ANOVA) was carried out. According to the results, perceptions toward sub dimensions of eco-tourism such as economics ($p=0.534>0.05$), socio-cultural ($p=0.709>0.05$) and environment ($p=0.616>0.05$) don't show any difference.

Question 4. Do eco-tourism perceptions of local people living in Giresun change according to their marital status in terms of economics, socio-cultural and environmental factors?

In order to question the changes between participants' marital status and economics, socio-cultural and environment sub-dimensions of eco-tourism, independent t-test was conducted. According to the marital status results, perceptions toward sub dimensions of eco-tourism such as economics ($p=0.046<0.05$), socio-cultural ($p=0.014<0.05$) and environment ($p=0.022<0.05$) change.

Question 5. Do eco-tourism perceptions of local people living in Giresun change according to job descriptions in terms of economics, socio-cultural and environmental factors?

In order to detect the relationship between participants' jobs and economics, socio-cultural and environment sub-dimensions of eco-tourism, single factor variance (One-Way ANOVA) was carried out. According to the results, perceptions toward sub dimensions of eco-tourism such as economics ($p=0.000<0.05$), socio-cultural ($p=0.000<0.05$) and environment ($p=0.000<0.05$) show difference.

Question 6. Do eco-tourism perceptions of local people living in Giresun change according to their residences in terms of economics, socio-cultural and environmental factors?

In order to detect the relationship between participants' jobs and economics, socio-cultural and environment sub-dimensions of eco-tourism, single factor variance (One-Way ANOVA) was carried out. According to the results, perceptions toward sub dimensions of eco-tourism such as economics ($p=0.000<0.05$), socio-cultural ($p=0.000<0.05$) and environment ($p=0.000<0.05$) show difference.

Question 7. Do eco-tourism perceptions of local people living in Giresun change according to their residential period in terms of economics, socio-cultural and environmental factors?

In order to detect the relationship between participants' jobs and economics, socio-cultural and environment sub-dimensions of eco-tourism, single factor variance (One-Way ANOVA) was carried out. According to the results, perceptions toward sub dimensions of eco-tourism such as economics ($p=0.501>0.05$), socio-cultural ($p=0.587>0.05$) and environment ($p=0.447>0.05$) show any difference.

CONCLUSION

In this study, the economic, socio-cultural and environmental perceptions of the local people living in Giresun province towards ecotourism were determined. As a result of the expressions in the research, it has been determined that the perceptions of the local people towards ecotourism in economic, socio-cultural and environmental sub-dimensions are in a positive way. The local people think that eco-tourism will create new business opportunities in economic terms and their quality of life will increase as their purchasing power increases. It was thought that ecotourism will contribute to the recognition of different cultures, to establish positive relationships with each other, to not be proud of the natural and cultural values of the region and to protect these values in a socio-cultural sense.

With respect to local people, eco-tourism in environmental sense is a fact that prevents concretion in rural areas, protects natural and cultural values and procures the cleanness of environment. In this sense, eco-tourism may be beneficial for the region with its environmental side. It was observed that local people of Giresun have positive perceptions for sub-dimensions such as economics, sociocultural and environment belonging to eco-tourism. Also these perceptions may contribute positively to the development of eco-tourism in Giresun. According to these results, there may be some suggestions:

- New job opportunities will rise up by the development of eco-tourism in the region. By the help of giving priority to those who take tourism education, legibility and service quality will increase in tourism field.
- It was detected that eco-tourism contributes the introduction and branching out of the region. Brochures that were found in Giresun Provincial Directorate of Culture and Tourism can give more space to the recognition of places and villages involved in eco-tourism.
- Local people should have some say in the planning and projects which are about eco-tourism. In this way, region folk embark on eco-tourism and contribute the protection of natural-cultural values.
- From the conclusion of eco-tourism serving as a bridge for the recognition of different cultures, it can be said that difference should be achieved by giving priority to products of regional taste, festivals, entertainments and hand crafts.

Kaynakça / References

- Akova, O. (2006). Yerel halkın turizmin etkilerini algılamalarına ve tutumlarına yönelik bir araştırma. *Akademik İncelemeler Dergisi*, (2)1, 77-109.
- Allen, L. R., Long P. T., Perdue R. & Kieselbach S. (1988). The impact of tourism development on residents' perceptions of community life. *Journal of Travel Research*, 27 (Summer), 16-21.
- Arslan, Y. (2005). Erdek ve çevresinin ekoturizm açısından değerlendirilmesi. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(13), 29-53.
- Bekdemir, Ü. (1996). *Ulaşım coğrafyası açısından bir araştırma: Giresun limanı ve hinterlandı*. (Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden edinilmiştir.
- Bekdemir, Ü. & Sezer, İ. (2016). Yedi Değirmenler ve Mağarası Tabiat Parkı'nın coğrafi özellikleri ile ekoturizm olanaklarının değerlendirilmesi. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 21(36), 43-78.
- Bekdemir, Ü. & Sezer, İ. (2016). *Giresun İlinin Turizm Potansiyeli*. Ankara: Nobel Bilimsel Eserler.
- Çetin, İ. (2001). *Turistik ürün çeşitlendirmesinde eko-turizmin yapısal analizi ve Türkiye'de geliştirme stratejileri (örnek bir uygulama)*. (Yüksek lisans tezi, Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden edinilmiştir.
- Coşkun, R., Altunışık, R. & Yıldırım, E. (2017). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı*. (9.Baskı). Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Demircan, Ş. (2014). *İnanç turizmin yerel kalkınmadaki önemi: Midyat örneği*. (Yüksek lisans tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden edinilmiştir.
- Dowling, K. R. & Fennell, A.D. (2003). The context of ecotourism policy and planning. In David, A. Fennell & Ross K. Dowling (Eds.), *Advanced ecotourism policy and planning* (pp. 1-20). Cambridge: CABI Publishing.
- Durmuş, B., Yurtkoru, E.S. & Çinko, M. (2018). *Sosyal Bilimlerde SPSS'le Veri Analizi*. (7. Baskı). İstanbul: Beta Yayınları.
- Eagles, P.F.J. (2003). International trends in park tourism: the emerging role of finance. *The George Wright Forum*, 20(1), 25-57.
- Ertuna, B., Güney, S., Güven, Ö. & Aydemir, N. (2012). Yerel halkın kırsal turizm gelişimine katılma isteğini etkileyen unsurlar: Kastamonu örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2(2). 59-66.
- Fennell, D. A. (1999). *Ecotourism an Introduction*. London and New York: Routledge is an imprint of the Taylor & Francis Group.

- Giresun İli Doğa Turizm Master Planı. (2013-2023). Orman ve Su İşleri Bakanlığı 12. Bölge Müdürlüğü Giresun Şube Müdürlüğü. Giresun. 13 Eylül 2019 tarihinde <http://bolge12.ormansu.gov.tr/12bolge/Files/Giresun%20Do%20C4%9Fa%20Turizmi%20Master%20Plan%C4%B1.pdf>, adresinden alınmıştır.
- Gravetter, J.F. & Wallnau, B.L. (2014). *Statistics Fort The Behavioral Sciences* (8th ed.). Wadsworth USA: Cengage Learning.
- Gursoy, D. & Rutherford, D.G. (2004). Host attitudes toward tourism an improved structural model. *Annals of Tourism Research*, 31(3), 495-516.
- Gürbüz, İ., Erol, A. O. & Yavuz, O. (2002). Dünya'da Türkiye'de kırsal turizm. *Türkiye V. Tarım Ekonomisi Kongresi'nde* sunulmuştur. 18-20 Eylül 2002. Erzurum, Türkiye.
- Israngkura, A. (1996). Ecotourism. Thailand Development Research Institute (11)2, 10-15. Retrieved December 25, 2018, from <https://tdri.or.th/2012/12/tdri-quarterly-review-june-1996/>.
- İslamoğlu, A.H. & Alnaçık, Ü. (2016). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemi*. (5. Baskı). İstanbul. Beta Yayıncılık.
- Jurowski, C., Uysal, M., & Williams, D. R. (1997). A theoretical analysis of host community resident reactions to tourism. *Journal of Tourism Research*, 36, 3-11.
- Kavak, M. (2015). *Edremit Körfezi kuzey kıyılarında yerel halkın ekoturizme yönelik bilinç algısı ve tutumları*. (Yüksek lisans tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü, Çanakkale). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden edinilmiştir.
- Keleş Çakır, M., Pelit, E., Keleş, Y. & Pelit, N. (2015). Ekoturizmin kırsal kalkınmaya etkisine yönelik yerel halkın algıları: İnece Ekoturizm Köyü örneği. U. Akdu & İ. Çalık (Ed.), *Doğu Karadeniz Bölgesi sürdürülebilir turizm kongresi bildiriler kitabı* içinde (s. 466-475). Trabzon: Harman Yayıncılık. 13. Eylül 2019 tarihinde http://kutuphane.gumushane.edu.tr/media/uploads/kutuphane/files/surdurulebilir_turizm_kongresi_bildiri_kitabi.pdf, adresinden edinilmiştir.
- Kervankıran, İ. & Temurçin, K. (2013). Afyonkarahisar ilinde ekoturizme yönelik yerel halkın yaklaşımları. *Coğrafyacılar derneği yıllık kongresi bildiriler kitabı* içinde (s. 319-324). Balıkesir: Coğrafyacılar Derneği Yayınları.
- Kim, K., Uysal, M. & Sirgy M.J. (2013). How does tourism in a community impact the quality of life of community residents?. *Tourism Management*, 36, 527-540.
- Kunnan, A.J. (1998). An introduction to structural equation modelling for language assessment. *Language Testing*, 15(3), 295-332.
- Küleççi Akpınar, E. (2016). Erzurum İli İspir İlçesinde ekoturizme yönelik bir talep araştırması ve bölge halkının bu konudaki duyarlılığı. *İğdir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 6(3), 125-133.
- Koday, S., Kaymaz, H. & Kaya, G. (2018). Kuzalan Tabiat Parkı'nın doğa turizm potansiyeli (Dereli-Giresun). *Marmara Coğrafya Dergisi*, 37, 124-143.
- Neil, J. & Wearing, S. (1999). *Ecotourism: Impacts, Potentials and Possibilities*. Great Britain: Butterworth-Heinemann Linacre House.
- Paslı, M.M. & Çelikkanat, N. (2018). Giresun ilinin ekoturizm potansiyelinin değerlendirilmesi. *II. Uluslararası Sürdürülebilir Turizm Kongresi'nde* sunulmuştur. 22 Eylül 2018. Gümüşhane, Türkiye.
- Seçer, İ. (2013). *SPSS ve LISREL ile Pratik Veri Analizi*, (1. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sever, E. (2015). Fiziki coğrafya. Ü. Bekdemir & M Fatsa (Ed.), *Geçmişten günümüze Giresun, Giresun İl Özel İdaresi Kültür Serisi-4* içinde (s. 92-138). İstanbul: Mavi Ofset.
- Sezer, İ. (2015). Koç Kayası Tabiat Parkı'nın ekoturizm olanakları açısından değerlendirilmesi. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(12), 172-207.
- Sezer, İ. (2016). Ağaçbaşı Tabiat Parkı ve yakın çevresinin coğrafi özellikleri ile ekoturizm olanaklarının değerlendirilmesi. *Turkish Studies International Academic Journals*, 11(2), 1085-1112.
- Sezer, İ. (2019). Sürdürülebilir kırsal kalkınma ve ekoturizm etkileşimi bağlamında kadınların rolü: Şeyhli Mahallesi örneği. *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(2), 211-238.
- Sezer, İ. & Bekdemir, Ü. (2017). Kuzalan Şelalesi Tabiat Parkı'nın coğrafi özellikleri ile ekoturizm ve rekreasyon olanakları bakımından incelenmesi. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(29), 505-544
- Soykan, F. (1994). Köyceğiz-Dalyan çevresinde ekoturizm. *Türkiye Kalkınma Bankası Turizm Yıllığı*, 94-106.
- Surat, H. (2017). Artvin Yusufeli'nde yerel halkın ekoturizme yönelik algı ve tutumları. *Journal of Forestry*, 13(2), 9-19.
- Şenol, E. & Sezer, İ. (2016). *İnece Köyünün (Giresun/Bulancağ) Ekoturizm Potansiyeli*. Ankara: Nobel Bilimsel Eserler.
- Tuna, M. (2007). *Turizm, Çevre ve Toplum (Marmaris Örneği)*. (2. Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık
- Ural, A. & Kılıç, İ. (2018). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yazıcıoğlu, Y. & Erdoğan, S. (2014). *SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (4. Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yeşil, P. & Koç, B. (2017). Giresun Adasının Ekoturizm Potansiyelinin Belirlenmesi. Doğu, A.H. ve Gökçe, E. (Eds.), *DOKAP Bölgesi Uluslararası Turizm Sempozyumu Bildiriler Kitabı* içinde (s.213-219). Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi Matbaası. 11.02.2020 tarihinde <https://www.ktu.edu.tr/unidokap/uni-dokap-turizm-sempozyumu.pdf>, adresinden edinilmiştir.

- Yıldız, O. (2019). *Sürdürülebilir kalkınma kapsamında ekoturizmin muğla ilinin ekonomik kalkınmasına etkileri*. (Doktora tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden edinilmiştir.
- Yılmaz, B. (2018). *Bartın ilinin ekoturizm kapsamında değerlendirilmesi*. (Yüksek lisans tezi, Düzce Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Düzce). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden edinilmiştir.
- Yücel, C. (2002). Turizmde Yükselen Bir Değer: Ekoturizm. *TÜRSAB Ar-Ge Departmanı*, Nisan 2002.
- Yürük Özkan, E. (2002). Turizmin geleceği: Ekoturizm. 25 Aralık 2018 tarihinde <https://acikders.ankara.edu.tr/mod/resource/view.php?id=5740>, adresinden edinilmiştir.
- URL 1 Giresun İlinde bulunan doğal sit alanları. 05 Aralık 2020 tarihinde <https://www.csb.gov.tr/sit-alanlari/>, adresinden edinilmiştir.
- URL 2 Giresun İlinde bulunan tabiat parkları. 05 Aralık 2020 tarihinde <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Belgeler/Korunan%20Alanlar%20Listesi/2-%20Tabiat%20Parklar%C4%B1.pdf>, adresinden edinilmiştir.
- URL 3 Tamzara ekolojik pazarı. 11 Ocak 2019 tarihinde <http://www.sebinkarahisar.bel.tr/default.aspx?pid=23351>, adresinden edinilmiştir.
- URL 4 Tamzara ekolojik pazarı. 13 Eylül 2019 tarihinde <http://www.tamzara.org/tarihce/>, adresinden edinilmiştir.
- URL 5 Koçkayası Tabiat Parkı. 31 Aralık 2019 tarihinde <http://kockayasi.tabiat.gov.tr/tr/galeriler>, adresinden edinilmiştir.
- URL 6 Ağaçaş Tabiat Parkı. 31 Aralık 2019 tarihinde <https://giresun.bel.tr/agacbasi-tabiat-parki/>, adresinden edinilmiştir.
- URL 7 Kuzalan Tabiat Parkı. 31 Aralık 2019 tarihinde <https://giresun.bel.tr/kuzalan-tabiat-parki-ve-mavi-gol/>, adresinden edinilmiştir.
- URL 8 Yedideğirmenler Tabiat Parkı. 13 Eylül 2019 tarihinde <http://yedidegirmenler.tabiat.gov.tr/>, adresinden edinilmiştir.
- URL 9 Aymaç Tabiat Parkı. 10 Aralık 2019 tarihinde <https://karadeniz.gov.tr/aymac-tabiat-parki/>, adresinden edinilmiştir.
- URL 10 Giresun İlinin nüfusu. 15 Eylül 2019 tarihinde <https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr>, adresinden edinilmiştir.